

POPULARNONAUKOWE STRESZCZENIE PROJEKTU (W JĘZYKU POLSKIM)

Dynamiczny wzrost liczby ludności zamieszkujących miasta, a także związane z nim rozlewanie się przestrzeni miejskiej niesie ze sobą wieloaspektowe skutki (pozytywne jak i negatywne). Aktualność podejmowanej tematyki wynika z ważkości problematyki w zakresie zanieczyszczenia środowiska miejskiego, kryzysu ekologicznego, ocieplenia klimatu, zużycia surowców nieodnawialnych, nadmiernej produkcji odpadów i wielu innych. Wskazuje się, że to postępująca urbanizacja, konsumpcjonizm i globalizacja uważane są za globalne niebezpieczeństwo. Problemy te są szeroko dyskutowane zarówno przez naukowców, polityków, przedstawicieli mediów, jak i przywódców światowych, świeckich i duchowych. W tym celu gromadzą się oni na światowych forach miast by debatować o roli miast w osiągnięciu równowagi ekologicznej. Z powyższego wynika zatem, że problem ekologizacji miast jest bardzo ważny i niezwykle aktualny, zwłaszcza w kontekście ogromnej presji na środowisko naturalne i jakości życia mieszkańców miast.

Mając na uwadze aktualność problemu badawczego oraz niedostatek opracowań w tym zakresie, celem niniejszego projektu jest określenie poziomu ekologizacji miast w Polsce w oparciu o wybrane charakterystyki w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, jakości powietrza, odnawialnych źródeł energii i powierzchni terenów zieleni.

W analizie uwzględnia się wszystkie miasta powiatowe, w tym szczególnie duże miasta powyżej 100 tys. ludności. Ponadto wyniki badań zostaną porównane z wskaźnikami dla Polski oraz wybranych miast europejskich. Zakres czasowy obejmuje lata po 1989 roku do 2014 roku.

Ze względu na podjęty cel i zakres projektu zakłada się, że: w polskich miastach, jak i w całej Polsce wystąpiła poprawa w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, jakości powietrza, odnawialnych źródeł energii oraz zwiększania obszarów terenów zieleni związana z jednej strony z rozwojem społeczno-gospodarczym kraju i modernizacją infrastruktury, z drugiej zaś proekologiczną polityką UE zarówno w sensie prawnym, administracyjno-organizacyjnym, finansowym, jak i technologiczno-technicznym; poziom, kierunki i dynamika zmian w zakresie ekologizacji miast w Polsce przebiega nierównomiernie, zachodzi szybciej i intensywniej od dużych miast do miast małych, co wynika z większego potencjału społeczno-demograficznego i gospodarczego dużych miast; polskie miasta w porównaniu z miastami UE mają niższy poziom ekologizacji, co związane jest ze słabszą kondycją finansową polskich miast, małym ładunkiem proekologicznym zawartym w strategiach rozwoju miast, stosunkowo niskim poziomem wiedzy ekologicznej oraz słabymi uregulowaniami prawnymi i administracyjno-organizacyjnymi.

W celu oceny ekologizacji miast wykorzystane zostaną wybrane parametry zrównoważonego rozwoju, które w głównej mierze będą odnosić się do aspektów środowiskowych.

Wyselekcjonowane zmienne zostaną poddane transformacji w celu ujednoczenia charakteru zmiennych. Ich standaryzacja będzie uwarunkowana negatywnym, bądź to pozytywnym wpływem na proces ekologizacji, zatem analizowane cechy będą stymulantami lub destymulantami tego procesu. W następnym kroku wykonawca wypracuje wskaźnik ekologizacji miast.

Niniejszy projekt wnosi nowatorskie elementy do dotychczasowego stanu wiedzy odnośnie ekologizacji miast. Bowiem wieloaspektowo ujmuje (łączy kilka komponentów) ekologizację miast, wskazuje na potencjał jaki tkwi w endogennych zasobach oraz podkreśla rolę władz i społeczności lokalnej w pobudzaniu zachowań proekologicznych danych miast. Nowatorstwo projektu polega na tym, że określenie poziomu ekologizacji miast w Polsce bada się w oparciu o kompleksowy wskaźnik ekologizacji, wypracowany z połączenia wszystkich komponentów (gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, jakości powietrza, odnawialnych źródeł energii i powierzchni terenów zieleni).

Szczególnie ważne dla poszerzenia obecnego stanu wiedzy z tego zakresu wydają się zwłaszcza następujące efekty realizacji projektu: operacjonalizacja pojęcia ekologizacja miasta, stworzenie miernika ekologizacji miast, pokazanie zróżnicowania regionalnego poziomu ekologizacji miast w powiązaniu uwarunkowaniami społeczno-gospodarczymi, pokazanie ekologizacji miast w Polsce na tle wybranych miast europejskich.

W zakresie użytecznym rezultaty badań mogą posłużyć jako narzędzie w kreowaniu polityki proekologicznej w miastach, podnoszenia kompetencji samorządowców oraz podwyższania świadomości ekologicznej mieszkańców miast i podmiotów gospodarczych.